

BRZONOŽEC IN PUŠČICA

**Povest iz dobe, ko je Tekumze štel dvanajst let
Napisal Fric Steuben**

Čim je Tekumze dovolj daleč dovedel plavalce, se je nenadno obrnil in zdriral dolgih skokov nazaj do brega. Seveda mu plavalci niso mogli tako naglo slediti. Tekumze je dirjal, dirjal, ... naposled pa se je pognal kakor ščuka v

vodo in je rezal gladino kakor leteča riba.

Ampak Gašper je bil nekaj malega zvitejši kakor ostali mladi plavalci. Tekumze nanj tudi ni tako pazil kakor na druge. Zdajci se je Gašper pognal izza debla, za katero se je bil prej skrnil, splaval je s krepkimi zamahi za begunom, da bi se mu vendar enkrat maščeval, ker ga je bil zjutraj tako hladno presenetil z vodnim polivom. Toda tedajci je že začutil levo in desno, da ga ovirata po dve roki. Dvojni orel in Mali lovec sta visela na njem in sta ga krepko držala v pasti. Besno je Gašper zakričal, toda obadva stražarja sta se smejala in ga nista izpustila. Omagal je, moral se je podati. Medtem je seveda Tekumze lahko nemoteno stopil na drugi breg. In tam

na bregu je že sedela vrsta pobičev, ki jih je bil prej Tekumze metal v vodo. Zdeli so kakor vrabčki na vrtnem platu, nekoliko so se tresli, posineci so bili v obraz, toda neizrekljivo ponosni. Tekumze jih je kar brž podrezal in jih pognal v vas, kjer so takoj nato še enkrat zlezli pod krzna, veseli, da so se to jutro še enkrat lahko pogreli.

Tako se je pričel dan indijanskih mladeničev iz rodu Šavanov.

♦

Starejši Indijanci, bojovníki, so pa seveda imeli kaj drugega opraviti.

Prvi mož v vasi je bil Kornstalk, — njegovo ime pomeni po naše koruzno steblo. Kajti turščica je indijansko žito. Turščica je bila vsaj pri stalno naseljenih indijanskih rodovih poleg mesa glavna hrana. Šavani, katerih zgodovina je sicer najbolj nesrečna, so se izmed severno ameriških Indijancev največ potikali naokrog, zato so bili tudi najbolj utrjeni in najbojevitejši rod. Vendar so se takoj naselili na gotovem mestu, če so lahko vsaj nekaj mesecev uživali mir.

Njihova dežela je bila Kentuki, dežela zelenega ločja, veliki božji vrt južno od Ohaja, pravcati park, poln majhnih, ljubeznjivih gajev, čistih potokov in velikih, rib bogatih rek, dežela, kjer je divjačina v trumah romala čez hribe in doline. Toda Šavani, katerih rod je lahko postavil na noge kvéčemu petnajst sto bojovníkov, so bili od juga sam venomer ograženi od mogočnega rodu Čerokezov ali Čirokov in zadnji čas tudi od nič manj številnih Krikov, v katerih deželi so lahko nekaj let prebivali v gostéh.

Šavani so zatorej naprosili rodove severno od Ohaja, ki so jim bili v rodu po krvi in jeziku, naj jim dovolijo naselitev v njihovi deželi. Mogočni Miami, zveza indijanskih rodov, tako mogočnih kakor rod Sju na zapadu in

Irokezi na vzhodu, so to radi dovolili. Miami so pač bili gospodarji plodovitih ravnin, še nikoli niso prav spoznali stiske, bili so dovolj velikodušni, da so privoščili življenje majhnemu pa hrabremu rodu.

In Indijanci rodu Leni Lenape, ki so bivali vzhodno od Miamičev, so bili iz drugega vzroka velikodušni. Nje je sto in že več let zasledovala nesreča. Bili so najplemenitejši rod severne Amerike, prvi rod v »svétu narodov« ki mu je pripadala naloga, da je čuval zvezni ogenj, rod, ki so ga vsi sorodni rodovi imenovali »velikega očeta«, — Leni Lenape torej niso bili dorasli razbojniškimi, pohlepni, vedno krvi žejnimi in zavratnimi Irokezom. Umikati so se jim morali ped za pedjo, odstopati so jim morali kos za kosom rodne zemlje, venomer so se nezadržno umikali od bregov Oceana, noter v deželo, čeprav so v gozdnih bitkah pokazali tolikanj junaštva. Ah, njihov glavar, ki se je po vsej pravici imenoval »Váruh«, je bil že dolgo mrtev, njegovi nasledniki pa nikakor niso bili dorasli zvijačam Irokezov, ki so jim vladale ženske. Leni Lenape so bridko spoznali stisko in pomanjkanje. Zakaj torej ne bi pomagali krvno sorodnemu rodu, ki prosi pomoči, čemu ne bi pomagali kakor one dni, ko so lahko priškočili na pomoč prav vsakomur, kdor koli se je nanje obrnil.

Šavani so torej imeli svoja stalna bivališča v varni deželi severno od Ohaja, toda to ni bila njihova prava domovina. Za svojo domovino so vedno smatrali deželo zelenega ločja. To je bila njihova last. Tjakaj so se podajali na veliki lov tam so podrli jeleni kakor losa in bívola, tjakaj so se podajali pomladi in jeseni posamezni oddelki rodu, romali so s svojimi šotori in čolni iz kraja v kraj. — Goré vsakemu Čiroku, ki jim je prišel v pest! Gorje pa tudi šavanski šotorski vasi, če jo je odkril sovražni oglednik. Brž naslednje dni se je približal sovražnik v štirikratni ali petkratni premoči in tedaj je mogel Šavane rešiti le nagel beg čez reko Ohajo.

Zadnji dve poletji se je pa stanje nekoliko izpremenilo. Kornstalku je že dvakrat uspelo ukaniti Čiroke. Prepričani so bili, da imajo pred seboj en sam šavanski oddelek. In ko so se Šavani podali v beg, so sovražniki hiteli za njimi ter poleteli naravnost v zasledo, ki jim jo je bil postavil prebri-

sani Kornstalk. Iznenada so planili od vseh strani skriti oddelki Šavanov. Le redki Čiroki so se lahko rešili v domače vasi. Poslej je bilo v Kentukiju nekaj mirneje toda vse je kazalo, da je to le tišina v soparic pred nevihto.

Zdajci je treščila strela! Kornstalk je v isti mah prejel dve nesrečni novici. Z juga so mu sporočili, da so se Čiroki maščevali na čisto poseben način, tako, da to nikakor ni bilo več viteško. Doslej so se tudi Čiroki ravnali po pravilih, ki so veljala v vojnah med rdečimi rodovi že cela stoletja, ne da bi bila od kogar koli napisana. Prvikrat so Šavani spoznali belega moža, — kajti belec je bil tisti začetnik umazanije. Poslužil se je papirja. Če je le imel papir podpisan od nekaterih indijanskih glavarjev s podobami njihovih častljivih živali na štítih, če je le spodaj bilo videti totemsko znamenje nekaterih indijanskih rodov, na primer bober ali fazan ali medved, puran ali želva — tedaj je belec že imel svojo »pogodbo« in je že znal tudi poskrbeti, da se je pogodba izpolnila. Vsega tega Šavani takrat še niso vedeli, stali so nemi in nevedni pred zagonetko. Je bil to način bojevnikov? Samo Kornstalk je v svojem bistrem razumu, izostrenem v dolgotrajnih skrbih za lastni rod, spoznal, da se je pojavil nepoznan pajdaš. Zdaj ne bo tekel obračun le s Čiroki.

Kaj se je zgodilo? Čiroki so kratko in malo prodali deželo Kentuki, ki sploh ni bila njihova last, prodali so lovsko deželo domovino Šavanov, nekemu bogatemu, mogočnemu belokožcu. Prodali so jo za nekaj sodčkov preklete ognjene vode (žganjice), za nekaj zavojev toplih odev in za nekaj pušk ki sipljejo ogenj in smrt. Čirokom je bilo lahko prodajati, kar ni bilo njihovega. Na žalost se je starim sovražnikom pridružil nov — in vedeti je treba, da je beli mož neizprosno sovražnik.

Onih pet Indijancev, ki so bili privedli Gašperja in Lenko v Kornstalkovo taborišče, pa je prineslo še mnogo hujšo novice. Angleški poglavar onkraj visokih gozdnatih hribov je bil skical veliko zborovanje vseh indijanskih rodov. Tudi Šavani so odpravili tja svoje odposlance. Celo zapadni Sju so prišli na zbor in tudi Katavbi z juga... in tam so nastopili Irokezi kot vrhovni gospodarji vseh indijanskih rodov, živečih med slanim morjem in

Misisipijem. Pokazali so vampume, na katerih je bilo čitati, da so njihove trditve pravične — toda vampumi so bili »narejeni«. Nadalje so tisto veliko pogodbo, katero so bili sklenili z rodom Leni Lenape razlagali čisto po svoje. Leni Lenape so divje nasprotovali, toda angleški poglavar je pač sodil, da bo najpametneje, če verjame

besedam Irokezov. In Irokezi so bili še velikodušnejši kakor Čiroki na jugu. Čiroki so Kentuki »samo« prodali, Irokezi pa so Kentuki angleškemu poglavarju naravnost — poklonili. To so storili tako, kakor da se da cela dežela enostavno podariti kakor tulj za puščice.

Pahič Stanko — dijak:

Za zmago

Branko je bil vnet kolesar in strah in groza vsem na Poljanski cesti. Drvel je po ulicah, da so se dvigali za njim oblaki prahu in so se mu daleč umikali ljudje.

Za svoj rojstni dan je prejel Branko od babice lepo knjigo.

»To knjigo pa,« mu je dejala babica in vzela iz predala drugo knjigo, »to knjigo ti podarim, ko boš zmagal na tekmi s kolesi. Vedno se ustiš, da si izvrsten kolesar, zdaj se izkaži!«

Branko je uvaževal njene besede in je hotel postati lastnik druge knjige. V ta namen je zbral okoli na Poljanski cesti vrstnike, ki so imeli kolesa.

»Dajmo, priredimo kolesarsko tekmo za naslov prvaka naše ceste!« jim je dejal.

»Zakaj pa ne! Kje bo cilj?« je vprašal Mirko, Brankov najboljši prijatelj.

Določili so cilj pri začetku Poljanske ceste. Odtod bi dečki vozili do vasice Brdo in čez Gradišče nazaj. Vsa pot bi trajala kake pol ure.

Babica je imela nadzorovati tekmo. Udobno se je namestila v naslonjaču, ki so ji ga prinesli na cesto. Živahno je kimala Branku, ki je postavljaj tekmovalce v vrsto.

Počil je tekmovalni strel in fantje so zdrveli po cesti. Oblak prahu se je dvignil za njimi, dokler niso izginili za ovinkom.

Že od pričetka je Branko zmagoval. Daleč pred ostalimi je vozil kar so mu dale moči. Mirko ga je proti koncu že pričel dohitevat, skrajja po malem, po tlejš vedno hitreje. Branko je vozil na žive in mrtve in skoraj zavriskal bi bil, ko je ugledal pred seboj Poljansko cesto in cilj. A v tem trenutku je začutil, da mu pojemajo moči. Pričel je omagovati.

Mirko je opazil, da Branko omaguje in ga je vedno bolj dohiteval. Toda

Branko je imel v žepu nekaj drobcev stekla, nevidno jih je vrgel na cesto. Namera ni bila zlobna, a učinkovala je strašno. Mirko je naletel na drobce, ki so v trenutku izpraznili prvo kolo. V velikem loku je poletel s kolesa.

Ostali tekmovalci so zakričali in hiteli pomagat Mirku, ki se je ves krvav v obraz dvigal iz prahu. Tekma je bila pozabljena, le Branko je nemoteno zavozil na cilj in šele odtod hitel po-

magati tovarišu. Obvezali so ga in ga spravili domov.

Tekma je bila končana, Branko je prejel od babice darilo, a ga ni bil nič kaj vesel. Težila mu je darilo tovariševa kri in brž se je potuhnil domov.

Drugi dan je Branko potrkal pri Mirkovih. Ti so ga skoraj nejevoljno sprejeli in ga poslali k Mirku.

Plaho je stopil Branko v Mirkovo sobo. Temačno je bilo v njej in v mraku je razločil v postelji obrise Mirka. Morda je spal? Potihoma se mu je približal, a prav tedaj je Mirko odprl oči. Samo tih vzklik se mu je izvil iz ust, skritih nekje pod obvezami.

»Ali te hudo boli?« ga je sočutno vprašal Branko, »nekaj sem ti prišel povedat. Nesreča se ti je zgodila včeraj in zaradi nje moraš trpeti. Odpusti mi, Mirko, tvoje nezgode sem kriv jaz.«

»Branko, ti?« se je zavzel Mirko in se zganil.

»Da, jaz sem bil tako podel, da sem

ti za ceno zmage nastavil drobcev. Nisem mislil tako hudo, saj mi odpustiš?«

»Kar je, je, in midva sva prijatelja,« je odgovoril Mirko.

»Še nekaj,« je Branko nadaljeval, včerajšnje darilo pripada tebi in ti ga prinašam, saj si ti zmagovalec. Tu imaš knjigo, jaz je nisem vreden.«

Mirko se je zahvaljujoče nasmehnil, kajti bolečine mu niso dale govoriti.

»Na svidenje, Mirko in ne zameri, da me je moč zmage tako daleč zapeljala,« se je Branko poslovil in odšel z mirno zavestjo, da je vsaj delno popravil svojo grdobjo.

Kitajski zid

Gotovo ste že kaj slišali o njem. Marsikdo morda misli, da obstoja »kitajski zid« samo v pravljici. Ne, otroci moji, kitajski zid obstoja v resnici. Je najogromnejša obrambna naprava sveta in oklepa že stoletja in stoletja ves severni del Kitajske. Kitajci so ga sezidali v obrambo proti roparskim upadom mongolskih, nomadskih narodov notranje Azije, zlasti proti Hunom, pred katerimi so trepetala ljudstva že 1300 let pred Kr. r.

Kitajski zid se vije kakor ogromna kača po grebenih gora, se vzpenja čez skalnate strmine, pada po bregovih v globoke doline. Nenadoma se skrije očesu za vrhove gora, potem ga pa spet lahko zasleduješ ure in ure.

Kitajski zid je res čudovita tvorba človeških rok. Njegove ogromnosti se pravemo, če premerimo dolžino zidu. Če bi ga postavili preko vse Evrope, bi segal od Pariza do Leningrada, saj je dolg 2450 km!

Menda je zid že nad 2000 let star. Že slavni cesar Tsin-Ši-Huangti, iz tretjega stoletja pred Kr., je prišel z zidavo obrambnega zidu, ki na je bil le iz ilovice. Svojo poznejšo obliko je dobil šele pod Ming dinastijo v 15. stoletju po Kr. Višina in širina zidu je različna; v ravnini in na gorskih prelazih, tam, kjer je bilo Mongolom prodiranje lažje, je močnejši in višji. Znotraj in zunaj je obložen z granitnimi ploščami, vmesni prostor pa je izpolnjen z gruščem. Na lažjerehodnih me-

stih je 11 — 12 m, včasih celo 16,5 m visok in 8 m širok. Po vrhnem robu je obložen s kvadri ali žgano opeko. Vrh zidu je bil nekoč udobna 5—6 m široka cesta, ograjena z zidkom, kjer so se vrstile v gotovih presledkih strelske linie. Danes je ta cesta hudo razpadla; prav tako štirivoglati čuvajni stolpi, ki se vrste vsakih 100 — 200 m. Nekoč je stotisoče vojakov čuvalo zid in stolpe, na tisoče topov je prežalo s svojimi žreli na Mongole. Danes leže topovi razpadli in zarjaveli na zidu, skriti pod bohotnim plevelom in drugim zelenjem.

Od leta 1644, ko je zasedla kitajski prestol Mandšu-dinastija so zanemarjali zidovje, ker je postalo nepotrebno; odtlej razpada boli in bolj.

Herodot poroča, da je pri Cheopsovi piramidi, ki obsega $2\frac{1}{3}$ milijonov kubičnih metrov zidovja robotalo 100.000 ljudi celih 20 let. Koliko milijonov ljudi je moralo zidati Kitajski zid, ki obsega več kot 300 milijonov kubičnih metrov, to je toliko materijala, kolikor bi obsegalo 150 Cheopsovih piramid!

Jože Grbinc:

Zlate jagode

Trgovec Primož se je odpravil po svetu za kupčijo. Preden se je poslovil od domačih je vprašal najprej ženo, kaj ji naj prinese za spomin.

»Kaj boš neki nosil?«, odvrne uvidevna žena. »Dobro opravi, pa se vrni kmalu zdrav med nas, ki te bomo težko čakali.«

Nato pobara svojega sinka Petra, kaj mu naj prinese s poti. Peter je junaški fant, ki ga mikajo pištole in lov, pa poprosi očeta, naj mu prinese za spomin pištolo.

Oče prikima in se poslovil od sina.

Poslednja priteče k očetu hčerka Pavlica. Oče jo poboža po zlatih laseh in jo povpraša, kaj naj njej prinese za spomin s poti.

Pavlica noče ničesar drugega, kakor šopek jagod, ki jih ima tako rada.

Tudi njej obljubi oče, kar si je zaželela. Nato Primož odide in njegovi mu še dolgo mahajo v pozdrav.

Več dni in več noči je bil trgovec Primož z doma. Dobro je opravil, kar je nameraval. Vsakemu od domačih je kupil po svetu grede nekaj malega za spomin. Tudi za sina Petra je dobil pištolo, ki so jo privezal pod suknjo, da bi se branil napadalcev, če bi ga nenadoma napadli in hoteli oropati.

Pot zavije tedaj v savsko sotesko. Primož koraka ves čas skozi ozko dolino. Pod njim šumi reka, nad njim se boči strmo skalovje.

Pride v sredino doline in tedaj ugleda staro ženičko in njeno hčerko. Obloženi sta s suhljadjo, ki sta jo nabirali med potjo. Dekletce drži v rokah šopek rdečih jagod in trgovec Primož se tedaj domisli, kaj mu je naročila hčerka Pavlica.

»Hej, prodaj mi šopek jagod«, zakliče Primož.

Ne morem,« odvrne deklece. »Doma imamo bolnega bratca. Padel je z drevesa in si je polomil noge. Zdaj si je zaželel jagod in mu jih nesem za priboljšek.

»Kje si jih nabrala?« vpraša Primož.

»Pod Medvedjimi skalami v Graščici«, odvrneta hkratu mati in hči.

Nato Primož sprašuje, kje drži pot proti Graščici in do Medvedovih skal. Zena in deklece mu lepo razložita. Nato se vsa trojica razstane: mati in hčerka odideta po dolini proti domu, Primož pa krene v hrib, kamor sta mu pokazali pot obe ženski.

Pogumno se spenja Primož v hrib, vesel, da bo prinesel Pavlici jagode, ki si jih je zaželela.

Primož se oprijemlje vej in se grabi za skale. Pot do Medvedjih skal je strma in Primož končno le ugleda na solnčnem prostoru z jagodami zaraslo planjavo. Urno se skloni in hiti nabirat rdeče plodove.

Možu pa se v tistem zazdi, da se rdeče jagode spreminjajo v zlato Neverno vtak-

ne nekaj plodov v usta, ugrizne, jagode pa zahrešče... Res, kaj se godi čudež ali kaj!...

Urno si ogleda Primož čudne sadove in

ugotovi, da so se vsi sadeži spremenili v zlate jagode...

Kakor vkopan obstane in se ozre okrog. V tistem čuje za hrbtno lomastenje in iz za skal se prikaže — kosmata žival.

»Jej, jej!«, se preplaši Primož in spozna, da se mu bliža — medved...

Primož se naglo okrene in hoče steči nazvzdol v dolino. Medved pa se postavi na zadnje noge in glasno in jasno zakriči: »Stoj, kdor si tukaj!«

Trgovec obstane do smrti prestrašen, medved pa začne govoriti in pravi: »Kako to, da si zašel v moje domovanje. Ne veš, da nima nihče pravice hoditi okrog moje doma?«

Prestrašeni mož se opravičuje in pove, kaj ga je prignalo do skalovja. Preden je odšel z doma, ga je zaprosila hčerka Pavlica za šopek jagod. Domov grede je spodaj v dolini ugledal ženo in hčerko in ti dve sta mu povedali, da rasejo tu gori v bregu najlepše jagode.

»Ali je res kar pripoveduješ o hčerki Pavlici?« zabruna medved

»Tako je res, kakor sem povedala«, pritrjuje trgovec.

»Zdaj se spomni zadnjič svoje hčerke,« zarentači zverina in plane na trgovca. »Požrl te bom!«

Trgovec se ustraši tako, da prebledi in pade na kolena. »Odpusti mi, nevedniku«, zaprosi milo in vzdigne roke.

»Naj bo,« zarentači zverina in obstane tik pred trgovcem

»Naj bo, reče še enkrat. «Izpustim te, a obljubi mi, da mi izročiš tistega, ki te bo prvi pozdravil na domačem pragu.»

Primož zaskrbljeno pomisli, a zverina ponovno plane nanj, tedaj trgovec prikima v obljubo. V poslednjem trenutku se spomni, da ga bo znabiti najprej pozdravila vratarjeva hčerka Anica, ki sedi vse dni pri oknu poleg vrat in plete nogavice.

»V treh dneh pridem na tvoj dom če mi ne pripelješ onega, kar si mi obljubil,« konča zverina razgovor in odide v brlog.

Nato beži trgovec tako naglo iz grozotnega kraja, kakor bi mu kdo kuril pod nogami. Že nizko v dolini se ozre na skrivnostne Medvedove skale in še tedaj se stresa zaradi prestalega strahu in groze.

Na pol živ dospje Primož domov in pove svoji ženi, kar je doživel pod Graščico. Žena plane v jok, ko zve, da ga je na domačem pragu najprej pozdravila hčerka Pavlica. V tistem se je vračala ravno z vrta. Ko je ugledala vračajočega se očeta, je stekla k njemu in tik pred vrati se mu je ovila okrog vratu in ga je prva izmed vseh domačih pozdravila in poljubila.

Tri dni se je vsa trgovčeva družina ža-

lostila. Tudi sinku in hčerki sta oče in mati naslednji dan povedala, kaj se je očetu primerilo takrat, ko je šel nabirat jagode.

»Ne bojte se!«, hrabri Peter očeta, mater in sestro. »Glejte, zdaj imam odlično orožje, ki mi ga je prinesel oče s poti. Če pride pred hišo oni gromozanski medved, se bom skril v lino na podstrešju in ko bo hotela zverina v hišo, jo bom ustrelil.«

Oče potrepnja pogumnega sinka po glavi in zaskrbljeno pove, da je medved tako orjaški, da bi mu strel iz pištole ne storil prav nič hudega. Znabiti ga bi tako le še bolj ujezil.

(Dalje prihodnjič)

Manica:

Ni se ji posrečilo

Lisica zapazi v bližini zajca in mla-skne z jezikom:

»Jej no, to bi bil ocvirek za moj se-stradani želodec!« Ali zajčkove pete ne poznajo šale in stara zvitorepka se pač ne more meriti z njimi. Treba bo poskusiti z zvijačo

Rjavka tuhta, ugiba, razmišlja — aha — jo že ima!

Urno se zvali v mehki mah in pomoli vse štiri od sebe. Pri tem zajavka, kakor bi ji pravkar udarjala zadnja ura:

»Zajček — prijateljček! Bolna sem na smrt. Če imaš srce v prsih, pridi bližje in ozdravi me!«

»Sem res razveden, kako bi vendar jaz zamogel pregnati tvojo težko bo-lezen,« se muza zajček.

»Tako! izveš, prijateljček. Zdravnik me je preiskal in ugotovil, da zamo-rem ozdraviti le tedaj, če poduham ži-valske dlako.«

»Oho! Potem pa vtakni nos kar v svoj kosmati kozuh«, se norčuje navihani dolgoušček

»Aj, aj, tisto ne izda nič, ker je moj kozuh že ves okužen od bolezn. Tu pride v noštev le dlaka popolnoma zdrave živali. Pridi torej bližje, pro-sim te! Saj bi sama rada prilezla do tebe, pa se niti premikati ne morem, ah, ah!«

Zajec noredno zavije oči, se zaobrbe in pokaže s tačico tja proti robu goz-da:

»He — hei! Pravkar vidim prihajati lovca s svojim velikim psom. Dlaka tega kužeta je gostejša in še enkrat daljša od moje. Po tem takem bo zdra-yilni učinek gotovo izdatnejši, če vtak-

neš ty... srček v njegov ko-
žuh. ... ga pokličem.»

Kako... treščilo v pete, poskoči
lisica kvišku in se zapraši v šumo.

Zajec se pa roga za njo.

»Čudovito moč mora imeti pasja dla-
ka. Samo omenil sem jo in že si, zvi-
jačna rjavka, hipoma ozdravela!»

Jutrovčki nišejo

Dragi stric Matic! Najprej ti bom
povedala, da bom šla jeseni v gimna-
zijo. Vem, da boš rekel: Ta-le punčka
je pa še premajhna, da bi si že izbra-
la svoj poklic. Oho, zmotil si se dragi
striček. Res sem majhna deklica, pa
sem si ga vendar le izbrala. No modri
striček! Ugani, zakaj sem se odločila
— Ne gre? Saj se mi je zdelo, da ne
boš uganil. Sedaj pa dobro poslušaj:
Zdravnica hočem biti! Vem, da te bo
prijela radovednost. Nagrbančil boš
čelo in vrtal po modrih možganih: Za-
kaj hoče ta-le punčka postati zdrav-
nica?

No pa poslušaj! Zelo rada imam
očka in mamico. Joj, če bi kateri iz-
med njiju zbolel. Niti misliti ne smem
na to. Če bi bila zdravnica, bi jima
lahko pomagala. Pa ne samo mamici in
očku, vsem bi nudila pomoč. Najraje
pa bi pomagala najrevnejšim ljudem.
Najbolj potrebni so. Denarja nimajo.

Vidiš, striček, sedaj boš pa vedel,
zakaj hočem postati zdravnica. Prosim
te, da ne dovoliš svojemu požrešnemu
košu, da bi požrl moje pisemce. Zo-
zdravljam te in ti želim vsega, kar že-
lim sebi

Flegar Metka,

I. razred gimnazije,

Ljubljana, Pod turnom 3.

Moj izlet o počitnicah. Med počitni-
cami sem obiskal zelo lepe kraje. Ne-
kega dne sem se odpeljal z vozom v
Cerknico. Odpeljal sem se iz Nove va-
si pri Rakeku. Dolgo časa sem se vo-
zil. Ko sem prišel v Cerknico, sem si
jo najprej dobro ogledal. Šel sem tu-
di gledat Cerkniško jezero. Ni lepše-
ga, nego je to. A sedaj je že skoraj vse
usahnilo. Tudi rib ni več toliko. Zelo
težko sem se odpravil od tam. Tako
se mi je priljubil ta kraj. Lep košček
naše domovine je to!

Šel se mtudi v Križno jamo. Od
Cerknice ni več daleč. Šel sem peš. Ko
sem prišel v bližino, je bilo precej hla-
dno. Prišedši pred vhod, sem se kar

začudil. Bila je velika odprtina. Bilo
me je kar strah. Potem sem se odpra-
vil z voditeljem vanjo. Prižgal sem
svečo, da se je kaj videlo. Prišla sva
do prvega jezera. Nekaj krasnega je
to. Videl sem krasne kapnike, ki so
viseli iz stropa. Lesketali so se, kakor
da bi bili pokriti s srebrnimi iskricami.
Opoldan sem se vrnil z gospodom vo-
diteljem nazaj domov. Med potjo sem
videm v gozdu tuje šotore. Bili so ci-
gani.

Za danes dovolj, drugič bode več za
Mlado Jutro. Če pride nagrada, rad
sprejem kako knjigo.

Te pozdravlja

Henrik Senekovič, učenec V. razr.
osnovne šole na Ledini, Ljubljana,
Pred Škofijo 19-1, dvor.

Dragi stric Matic! Moj najlepši dan
v počitnicah!

Lepo, jasno nedeljsko jutro je bilo,
ko sva se s sestro peljala v Žalec, kjer
je bila tisti dan otvoritev Sokolskega
doma združena z nastopom. Na postaji
sem videl mnogo Sokolov v kroju in
civilu. Zelo sem bil presenečen, ko ob-
stojiva s sestro pred krasnim domom,
ki je okrog in okrog obdan od lepih
nasadov in cvetic. Kmalu po kosilu so
se začeli zbirati ljudje. Ob 2. popoldne
se je razvila veličastna povorka, ki
sem se je tudi jaz udeležil. Med vihar-
nim klicanjem in sipanjem rož z oken
smo se vrnili k Sokolskemu domu, na-
kar je sledil nastop.

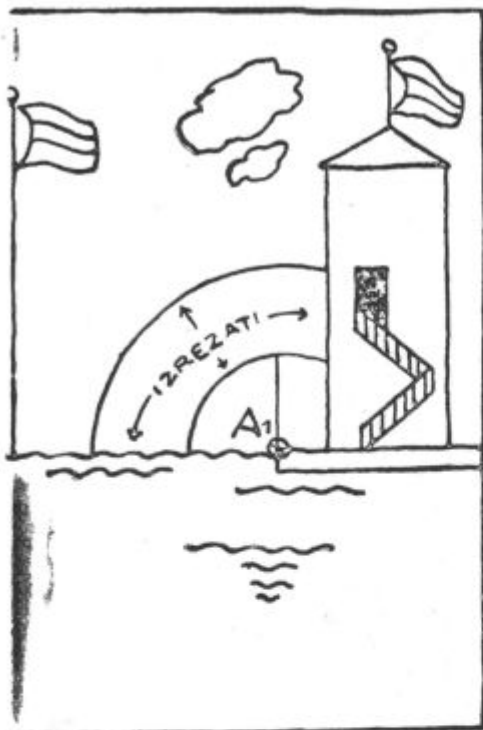
Posebna čast za ves Žalec je, da nosi
Sokolski dom ime našega ljubljene-
ga kralja. Ta dan je pokazal Žalec, da je
v njem mnogo sokolskega duha. Tu-
di meni bo ostal ta dan nepozabljen,
ostal bom zvest čuvar celjskega sokol-
skega prapora, naše lepe domovine ter
milega sokolskega starešine našega
kralja Petra II. Zdravo!

Sprejmi lepe pozdrave od tvojega
Jutrovčka

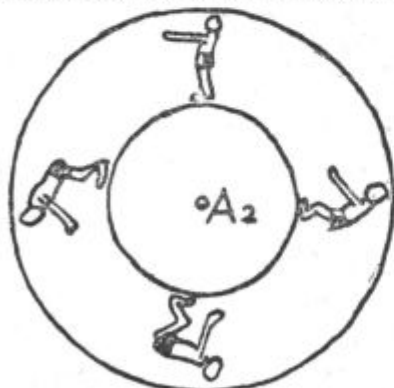
Kranjc Ivan,
IV. razred osnovne šole

v Celju

V kopališču

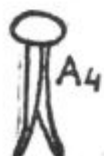

Jako zanimivo je gledati, kako skačejo drzni plavači s skakalnice v nevarnem salto-mortalu v hladne morske va-

love. Tudi mi si bomo zdaj napravili kar doma takšno skakalnico.

Risbo prenesemo na lepenko, jo lepo živo pobarvamo, izrežemo polkrog v

risbi, enako tudi sosednji krog ter zvezemo vse tri točke A1, A2, A3 z žebličkom A4. Če zdaj vrtimo z žebličkom večji krog, se možički prikazujejo in izginjajo drug za drugim v mrzlih morskikh valovih.

Od doma

Kaj zadnjič te planinski svet
dojema solzni moj pogled,
kaj zadnjič gore se smeje,
ko tuge polno je srce?

Tu leta sreče so mi tekla,
mladosti leta jasno svetla;
tu mili moj je rodni kraj,
tu sreče moje bil je raj!

A prišel dan je, dan slovesa
se razmaknila je zavesa,
življenja tajna je razkrita
mladostna sreča pa ubita.

Pozdravljene ve visočine,
prepadov temnih ve globine;
pod holmom hišica domača
v mislih k tebi duh se vrača.

Nazaj mi Bog le daj še priti,
doma se večkrat zveseliti,
Ah saj sem jasnih visočin
gora, snežnikov prosti sin!

Cundrič Franc, dijak.

Manica:

Mreža

	1	2	3
	a	a	b
1	b e i j j k k		
	m	m	n
2	n o o o o o r		
	r	r	r
3	r r t t t t v		
	v	ž	ž

Črke postavite tako, da bodo pomonile vodoravno in navpično: 1. del zasedenega ozemlja, 2. moško krstno ime, 3. naprava, ki daje močno luč.